

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Roma

¹ Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu snalig Krayst Dyisas, na satu dek ta nalék na ta tlo Dwata tamdò i Fye Tulen.

² I Fye Tulen ani, fakang Dwata di munan fagu di dad tugadan salngad i ta gsulat di Mtiu Tnalùan ³ gablà di Ngàan, i Amuto Dyisas Krayst. Di kaf-balingan to, sut di bel Dabid. ⁴ Na gablà di ktiun di kadwatan, yé gugmadètò dun kenen i Ngà Dwata maltulus du ta mték mdà di fati. ⁵ Fagu di kenen, na mdà di dagitan, banlé Dwata agu ktoo mgimò dekan du fye mgebegu di kaftoo na di kimen i dad to mdà di kdee banwe. ⁶ Na gamu déé di Roma, ta flam Dwata gamu du fye nfun Dyisas Krayst gamu.

⁷ Taman, smulat agu di kdeeyu déé di Roma i kanbong nawa na ta tlo Dwata du fye mgimò dad ton.

Mulà moon i Mào Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kfasalamat Pol

⁸ Muna di kdee, fasalamat agu di Dwata fagu di ku Dyisas Krayst gablà di kdeeyu du ta mbel di klamang banwe i kaftooyu. ⁹ Gadè Dwata kaglut i man-gu, dunan i Dwata gutalbahògu mdà di nawagu fagu di katdògu i Fye Tulen gablà di Ngàan. Na gadè Dwata là glifetgu flam gamu di dad dasalgu. ¹⁰ Fnigu di Dwata falohan agu moon

lmauy gamu. ¹¹ Du too agu mayè samsite gamu du nun blégu gamu mdà di Mtiu Tulus i gamfbagal gamu. ¹² Ani kayègu man, satgal ato di kaftoo.

¹³ Dad flanekgu, nangyu glifet ta dee dulêgu maleh lmauy gamu, bay nun gamsang do. Kayègu ku lê nun di gamu nebegu di kaftoo salngad di nimògu di dademe ise Dyu. ¹⁴ Du nun utenggu di kdee dad to, i baling dad to syudad, na i dad to di lagad, i baling dad to nun gnadè, na i dad to landè gnadè. ¹⁵ Taman, minit nawagu tamdò i Fye Tulen di gamu déé di Roma.

I katluh mdà di kaftoo

¹⁶ Là kanyàgu i Fye Tulen, du yé gumite i kdatah Dwata falwà i kdee dad to ftoo, muna i dad Dyu, na lê man i dad ise Dyu. ¹⁷ Du fite i Fye Tulen i kfagu Dwata tamluh i dad to. Slame fagu di kaftoo mdà di katbùan kel di gusenán. Salngad man di Tnalù Dwata, “I to ta tanluh Dwata, mto fagu di kaftoon.”

I sasè nimò i dad to

¹⁸ Fite Dwata mdà di langit i kalbutan di salà na di dad sasè nimò i dad to, du fagu di sasè nimòla, magsang i kaglut. ¹⁹ I ta gadèto gablà di Dwata, ta toon fbateng di dale. ²⁰ Mdà di kimò Dwata i klamang banwe, ta too teen kagkahan, balù i là gagan teen salngad i kaltulusan landè sen na i kadwatan, du yé gumite dun di kdee ta nimòan. Taman, landè dawala. ²¹ Balù dilèla i Dwata, bay là dnayenla i kadwatan, na là fnasalamatla kenen. Baling yé fandamla i landè gukel, na kmifuh i fandamla. ²² Manla fulung ale, bay kadì sawe book ale. ²³ Là ti fnangamfùla i Dwata landè

fati, baling yé fnangamfùla dad nimòla kbaweh to, anuk, lmanaf, na kmadaw.

²⁴ Na mdà di kbook i dad to ani, tadè bayà Dwata ale mimò i dad magsik knayè i nawala, na nimòla di dademela to i dad magyà nimò. ²⁵ Ta knagolla i kaglut gablà di Dwata, yé tlasla dun i kakéng. Baling yé fnangamfùla i dad nimò Dwata, ise ku i mimò kdee ayé, na kenen gten magdayen kel di landè sen. Amén.

²⁶ Na mdà di nimòla ayé, tadè bayà Dwata ale di dad magyà nibal i ungad. Du balù dad libun, ta là lalòla i tagnè adat kgamit i klibunla. ²⁷ Na salngad i dad lagi, ta là snafédla i dad libun, bay ta yé balingla snaféd i dademela lagi mdà di kaklantugla. I dad slame lagi, simò ale magyà nimò. Taman, yé flayam gdawatla i gten di nimòla.

²⁸ Na mdà di knang i dad to dmawat i glut kaglabat gablà di Dwata, tadèan ale bayà di magsik fandam du nimòla i là gtenla nimò. ²⁹ Tmunà ale di kdee bung sasè, na dad magsik nimò, na dad salà, na i klom, na i dad bisyu. Lê ale tmunà di ksafè nawa, di kasbanò, di kasbalew, di ksakal, na di dademe sasè nimò. Lê ale samtugad salék, ³⁰ safalmo ale, nutehla nawa i Dwata, fite ale dag, fdatahla i ktola. Sigi ale meye kfagu mimò sasè, na là nimenla i dad tuala. ³¹ Ta landè fye fandamla, na là dnohòla i dad fakangla, na landè kakdola, na landè klayù nawala. ³² Gadèla na yé man i uldin Dwata i to mimò gambet ayé, gten fnati. Bay baling ale fadlug mimò i kdee sasè nimò ani, na yé too sasè du lêla dag i dad to mimò gambet ani.

2

I kukum Dwata di dad to

¹ Balù simto ge fa, landè ktoom mukum i dademe. Du ku nukumam i dademem, bay salngad i nimòam, ta lêam nukum i ktom. ² Gadèto tluh i kukum Dwata di dad to mimò sasè i man-gu ayé gine. ³ Man nawam kè galwà ge di kukum Dwata ku yé nimòam i nimò dad to ta nukumam? ⁴ Tay, sawe landè btas di ge i kakdo, klayù nawa, na ktahà nawa Dwata. Là kè gadèam dun i kakdo Dwata, yé malak ge du fye msal ge moon? ⁵ Bay too magéng ulum. Ta baling ge tamnù kablat flayam gdawatam kadang di du kfite Dwata i kalbutan na i tluh ukuman. ⁶ Du Dwata mlé ulé nimò i kat satu to. ⁷ Nun dad to fadlug mimò fye, na nusalla kdatah, afè, na lawil landè fati mdà di Dwata. Na banlén ale kafye landè sen. ⁸ Bay kok Dwata i katduk nawan na i kalbutan di dad to lom na kmagol i fye, du lo yé nimòla i sasè. ⁹ Falnayam na fatduk i kdee dad mimò sasè, yé muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise Dyu. ¹⁰ Bay banlé Dwata kdatah, na afè, na ktanak nawa i kdee mimò fye, yé muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise Dyu, ¹¹ du i Dwata, là ti mungulan.

¹² I dad ise Dyu gamsalà, nukum ale, bay là fdàan dun di uldin Mosis du ise dale gugtadèan. Bay i dad Dyu gamsalà, yé gufdàan i kukuman dale di uldin, du dale gugtadèan. ¹³ Du ise dad to lo flinge di uldin mgimò tluh di kanfe Dwata, bay i dad to mimen. ¹⁴ I dad to ise Dyu, ise dale gugtadè i uldin, bay ku mdà di klaan nawala mimò man i uldin, yé ta mgimò uldinla, balù ku landè dale uldin. ¹⁵ Fagu di ldamla, gfitela na ta gsulat i uldin

di nawala. I fandamla lê gfite i kaglut i man-gu ani, du slaan nsenan ale, na slaan knangan ale. ¹⁶ Man i Fye Tulen tdògu, ani mkel kadang di fulé du, i dad fandam buni dad to, nukum Dwata fagu ku Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i uldin

¹⁷ Na ge? Manam Dyu ge, na yé snaligam i uldin, na dagam i kaftoom di Dwata. ¹⁸ Ta gadèam ku dét fimò Dwata ge mdà di uldin. Ta gadèam i tluh. ¹⁹ Yé fandamam, ge tong malak i dad butè, na lwa ge di gukmifuhan. ²⁰ Na ge satu to tamdò di dad to landè gnadè, na di dad ngà. Ta gadèam déé di uldin i sikof gnadè na kaglutan. ²¹ Tdòam i dademe. Kan ku là tdòam i ktom? Yé tdòam, là fakay tmaku. Kan ku sana ktakum? ²² Yé tdòam là fakay lmafà yaan. Kan ku sana klafàam yaanam? Ise yé manam niwasam i dad ise glut dwata? Bay kan ku tmaku ge di dad gumangamfùla? ²³ Fdag ge du ge gugtadè i uldin. Kan ku fyàam Dwata fagu di klafàam i uldinan ayé? ²⁴ Du yé man i Tnalù Dwata, “Sanlen i dad ise Dyu i dagit Dwata du mdà di gamu dad Dyu.”

²⁵ Ku nimenam i uldin, nun gukmamu i ilè di laweh i lagi. Bay ku lmafàam i uldin, fye fa nang ge fimò ilè di laweham. ²⁶ I dad ise Dyu landè ilè di lawehla, ku sikof kimenla i uldin, di kite Dwata dale, ta nun ilè di lawehla. ²⁷ Taman, gamu dad Dyu, yé mukum gamu dad ise Dyu du lmafàyu i uldin balù ku gamu gugtadèan na ta nun ilè di lawehyu. Bay dale, nimenla i uldin balù landè ilè di dale laweh. ²⁸ I glut Dyu, ise ku mdà di katbualan ku demen i kfmò ilè di lawehan. ²⁹ I glut Dyu,

dunan i to falami i fandaman mdà di Tulus Dwata, ise fagu di uldin ta gsulat. Dwata i dmayen kenen, ise ku to.

3

¹ Nun kè gufye i dad Dyu di dad ise Dyu? Na nun kè gukmamu i kfimò ilè di laweh? ² Nun sa. Muna di kdee, dad Dyu gusmalig Dwata i Tnalùn. ³ Dét kibò du i dademe, là gsalig ale? Yé kayèan man ani kè mdà di là kimenla, ta là dnohò Dwata i fakangan? ⁴ Ise! Gsalig Dwata balù ku sdulê tmulen kèng i kdee dad to. Salngad i man di Tnalù Dwata,

“Di kdee manam, fitem i katluham. Ge gmagan ku nukumla ge.”

⁵ Bay ku i sasè nimòto balingan gfite i katluh Dwata, fakayto man kè là tluh Dwata di kaflayaman gito? (Lo kastulen to ani). ⁶ Là fakay man na là tluh Dwata, du kaflingenta dun, ku là tluhan, ta là gtenan mukum i dad to di klamang banwe.

⁷ Bay ku fagu di ktulento kèng, baling midul kite kdatah Dwata mdà di toon kafbateng i katluhan, kan ku nukuman ato salngad i to gamsalà? ⁸ Kan ku là balingto man, “Mimò ato sasè du fye lamwà i fye?” Nun dad to tmifù do, du yé galgu tdò kun. Fye ku too ale falnayam gten di dale.

Landè to tluh di kite Dwata

⁹ Dét? Mas fye kè kagkahto gito dad Dyu di dad ise Dyu? Là. Du ta man-gu di muna i kdee dad to slame magfasak di salà, balù ku Dyu ku demen ise Dyu. ¹⁰ Du ani man di Tnalù i Dwata,

“Landè to tluh di kite Dwata, balù satu.

¹¹ Landè galmabat, na landè mngabal i Dwata.

- 12 Gsalà i kdee, na ta tngakla i Dwata. Landè mimò fye, balù satu.
- 13 I bkakongla, salngad i lbang mgukà. Gnamitla i dilàla lmimbung. Na samfut di salékla i alas ulad.
- 14 Fnò i dad bàla dad féét flagi.
- 15 Na too ale mlal manò.
- 16 Na too ale mebe kalmò na ksamuk, balù nè gusalula.
- 17 Na là dnawatla dalan i ktanak.
- 18 Na là fulung ale likò di Dwata.”
- 19 Ani, ta gadètò i kdee dek i uldin, yé gugtadèan di dad to mimen i uldin du fye landè dawato, na glam di kukum Dwata i klamang banwe. 20 Du landè to mgimò tluh di kanfe Dwata fagu di kime-nan i uldin. Lo yé nimò i uldin, dunan fdilèan di dad to i ta kagsalàla.

I kfagu Dwata du fye tluh i dad to di kiten

21 Bay ani, ta fite Dwata i dalanan mimò tluh i dad to. Ise ku yé gufagun dun di uldin. I uldin na i dad tugad Dwata fbateng i dalan ani. 22 Nimò Dwata tluh i dad to fagu di kaftoola di ku Dyisas Krayst. Nimòan ani di kdee ftoò di ku Krayst du landè gusahàl i kdee dad to, 23 ta gamsalà i kdee, na gawag ale di knayè Dwata. 24 Bay mdà di kafye Dwata, mgimò ale tluh fagu di ku Krayst Dyisas, i falwà dale. 25 Blé Dwata Krayst du fye fagu di kfalohan i litèan, magfasinsya dad salà i dad to ftoò di kenen. Yé duen Dwata mimò ani du fye fiten i katluhan. Di muna, tadèan bayà i salà du mdà di ktahà nawan. 26 Bay ani, ta là bayàan i salà du fye fiten katluh i kukuman di ta nawan ani, du too

kenen tluh, na kenen i lê mimò tluh i kdee ftoò di ku Dyisas. Bay ani, ta là bayàan i salà du fye fiten i katluhan. Na nimòan tluh i kdee ftoò di ku Dyisas.

²⁷ Taman, nun kè gumdàto fagdag? Landèan. Fakay kè ku fagdag ato mdà di kimento i uldin? Là. Yé duento là gafagdag du ta tanluhan ato lo fagu di kaftooto. ²⁸ Salngad i ta man-gu, nimò Dwata tluh i dad to lo mdà di kaftoola, ise mdà di kimenla i uldin. ²⁹ I Dwata, lo Dwata i dad Dyu kè? Ise. Lê kenen Dwata i dad ise Dyu, du kenen Dwata i kdee. ³⁰ Du lo satu i Dwata di kdee dad to, i baling Dyu ku demen ise Dyu, du nimòan ale tluh mdà di kaftoola ku Dyisas Krayst. ³¹ Yé kayèmi man kè ta tngakmi i uldin du ta ftoò gami? Là, bay balingmi too fanbagal.

4

Abraham, i guflingen

¹ Taman, dét i gmanto gablà ku Abraham i gutambulto? ² Ku ta tluh Abraham mdà di nimòan, fakay kenen fagdag, bay landè gutadagan fagdag di kanfe Dwata. ³ Du man i Tnalù Dwata, “Ftoò Abraham di Dwata, na mdà di kaftoon, ta man Dwata tluh kenen.” ⁴ Snukéy i to talbahò, bay i sukéy ise ku tadè blé, du ulê i kaflayaman. ⁵ Bay i to là smaligan di nimòan, bay fantoon i Dwata mimò i dad gamsalà tluh, mdà di kaftoon ayé, man Dwata ta tluh kenen. ⁶ Yé gumtatek i man Dabid di ktulenan gablà di klehew galyalo i dad to ta man Dwata tluh ise mdà di balù dét i nimòla, salngad i manan di tmadol ani,

7 “Too fye nawa i dad to ta lnifet Dwata i kaglafàla, na i dad salàla, ta flanasan.

8 Too fye nawa i to ta là fandam Dwata i dad salàan.”

9 Lo yé kè gamfun i kafye nawa man Dabid ani i dad to ta fimò ilè di lawehla? Là, bay lê man i dad to landè ilè. Du salngad i man-gu gine mdà di Tnalù Dwata, “Ftoo Abraham di Dwata, na mdà di kaftoon, ta man Dwata tluh kenen.” 10 Kilen i kгимò Dwata ani di kenen? Di lam Abraham là fimò ilè di lawehan, ku demen di ta kafngen? Dunan, di laman là fimò ilè di lawehan. 11 Muna i kaftoon, gfulé i kfirmòan ilè. Na i ilè ayé gugmadè dun ta sana tluh kenen di kite Dwata mdà di kaftoon. Taman, Abraham mà i kdee ftoo, balù dad to landè ilè di lawehla. Na fagu di kaftoola, ta mgimò ale tluh di kite Dwata. 12 Na lê kenen mà i dad to ta fimò ilè di lawehla, ise ku yé duenan du mdà di kfirmòla ilè, bay du ta ftoo ale salngad di kaftoo Abraham di laman là fa fimò ilè di lawehan.

Gdawat i fakang Dwata fagu di kaftoo

13 Yé fakang Dwata ku Abraham na di dad belan, gfunla i banwe. Ise mdà di kimenan i uldin, bay mdà di kaftoon di Dwata, ta man Dwata tluh kenen. 14 Du ku yé gudmohò Dwata i dad fakangan di dad to mimen i uldin, landè gukmamu i kaftoo, na landè btas i fakang. 15 Kel i kalbut Dwata mdà di uldin, du landè lnafà moon ku landè uldin.

16 Taman, yé gufdà mlé i fakang di kaftoo du fye too gadè tadè blé ani di kdee dad bel Abraham, ise ku lo di dad to mimen i uldin, bay lê man di kdee dad to ftoo salngad ku Abraham. Du Abraham mà i kdee dad to ftoo. 17 Salngad i man di Tnalù Dwata,

“Nimòta ge mà i dee bung to.” Taman, Abraham i màto di kanfe i Dwata fantoon, dunan i Dwata mték dad mati, na mimò i kalbong kdee fagu di talùan.

¹⁸ Ftoo na fatan Abraham balù ta landè fandenan du ta tua. Na fagu déé, mgimò kenen mà i dee dad to salngad man di Tnalù Dwata, “Mdà di ge, mbel i dee dad to salngad i kdee blatik di langit.”

¹⁹ Ta fan mlatuh fali ktua Abraham, bay là magsud i kaftoon balù ta là gaganan fngà i yaanan Sara du ta tua kenen, na Sara, tagnè là mngàan. ²⁰ Là magsud i kaftoon, na là lwe nawan dnohò Dwata i fakangan di kenen. Du i kaftoon mlé kenen kgis, taman dnayenan i Dwata, ²¹ du landè ti kalwe nawan di kdohò Dwata i fakangan. ²² Taman, man Dwata tluh Abraham mdà di kaftoon. ²³ I talù, “Man Dwata, tluh kenen,” ise ku lo kenen gugtadèan. ²⁴ I sulat ani lê gtadè di gito i ta nimò Dwata tluh du ta fantooto i mték ku Dyisas, i Amuto, mdà di fati. ²⁵ Blén Dyisas di fati mdà di dad salàto, na ntékan kenen du fye gimò Dwata ato tluh.

5

Ta safye Dwata na i dad to

¹ Ani, du ta nimò Dwata ato tluh mdà di kaftooto, ta safye ato i Dwata fagu di Amuto Dyisas Krayst.

² Mdà di kaftooto, neben ato di kafye i Dwata i ta gumnèto ani. Taman, lehew ato famden i kgaginto di kdatahan. ³ Lê ato too lehew di dad kaflayamto, du gadèto i dad kaflayam, yé tamdò gito fagtayud.

⁴ I kagtayud gamflehew i Dwata, na i klehewan mlé gito fangden. ⁵ I fangden ani, là fyàan ato, du

ta kok Dwata i kakdon di nawato fagu di kafnèan di gito i Mtiu Tulus, i ta blén di gito.

⁶ Di muna, landè kibòto tmabeng i ktoto, bay kanto kel i bang ta fala nalék, fafati Krayst di dad to gamsalà. ⁷ Matukul i mayè fafati mdà di kakdon i satu to tluh. Keng nun mayè fafati mdà di kakdon i satu to fye balun. ⁸ Bay fite Dwata i kalbong nawan gito, du di lamto gamsalà, fafati Krayst di gito. ⁹ Fagu di kfalohan i litèan, ta mgimò ato tluh di kanfe Dwata. Taman, ta tooto gadè galwà ato di kalbut Dwata fagu di kenen. ¹⁰ Di muna, dnuento i Dwata, bay ani ta nimòan ato i dademen sakdo fagu di kfati i Ngàan. Taman, ta tooto gadè galwà ato fagu di kték Krayst. ¹¹ Ise ku lo ayé, bay lê ato flehew du mdà di nimò Dwata fagu ku Dyisas Krayst, dunan i ta samfye gito di Dwata.

Adan na Krayst

¹² Yé katbù i salà dini di tah tanà fagu di satu to, na i salàan mebe fati. Na mdà dini, ta gafat i fati di kdee dad to, du ta gamsalà i kdee. ¹³ Tagnè nun salà dini di tah tanà di lam Dwata là mlé i uldin. Bay di laman landè uldin, tadèan bayà i dad salà. ¹⁴ Bay mdà di du Adan kel di du Mosis, mati i dad to, balù ku là salngad salà nimòla di salà Adan di klafàan i man Dwata di kenen.

Na Adan gugaflingen i sanfatanla. ¹⁵ Bay là salngad ale du là fakayto sansngad i salà Adan na i tadè blé Dwata. Balù dee mati mdà di salà i satu to, bay too bong kafye Dwata na i tadèan blé fagu di kafye Dyisas Krayst. ¹⁶ Mahal i ulê tadè blé Dwata, na mahal i ulê salà Adan. I ulê i salà Adan dunan i kaflayam. Bay i ulê i tadè blé Dwata dunan ta lnifetan i dee salà nimò i dad to. ¹⁷ Na glut sa, gafat

i fati di kdee dad to fagu di salà i satu to. Bay too bong ulê i nimò satu To, dunan Dyisas Krayst, du i kdee dmawat i kafye Dwata na ta safye di kenen, fdatahan ale fagu ku Krayst.

¹⁸ Taman, mdà di salà i satu to, dunan Adan, maflayam i kdee, na salngad déé, mdà di fye nimò i satu To, dunan Krayst, gamdawat kagalwà na nawa i kdee dad to ftoo. ¹⁹ Na mdà di là kimen i satu to, mgimò gamsalà i kdee dad to. Na salngad déé, mdà di kimen i satu, mgimò tluh i kdee dad to ftoo.

²⁰ Kanto nun uldin, ta baling midul i kaglafàla, bay ku nè gubong i salà, baling too bong fa i kafye Dwata. ²¹ Taman, yé gnamit salà mebe gito i fati, bay yé gnamit i kafye Dwata mebe gito i katluh, na neben ato di nawa landè sen fagu ku Dyisas Krayst, i Amuto.

6

Sasatu ato di kfati Krayst na di ktékan

¹ Ku gambet ayé, dét i fakay man? Fadlug ato di kimò salà du fye midul i kafye Dwata? ² Là fakay, du gablà di salà, ta mati ato. Dét kibòto fadlug mnè di salà? ³ Du ta gadèyu i kdeeto ta fbunyag di ku Krayst Dyisas, ta lê ato sasatu di kenen di kfatin. ⁴ Di kaglután, ta mati ato na lbang magin di kenen fagu di kbunyag, du fye ku dét kibò i Mà mték ku Krayst fagu di kaltulusan, salngad ayé i ktékan gito di falami nawa.

⁵ Du ta sasatu ato di kfatin, ta lê ato sasatu di ktékan. ⁶ Na gadèto ta fnatak i labi ktoto magin ku Krayst du fye mati i ungado fnò salà, na ta là fnasak i salà ato. ⁷ Du ta landè gagan i salà di to ta

mati. ⁸ Du ta mati ato magin ku Krayst, fantooto lê ato mto magin kenen. ⁹ Du gadèto Krayst ta nték di fati, na ta là lêan mati, na ta landè gnagan i fati di kenen. ¹⁰ Lo sulêan mati di salà i kdee, na i lawilan ani, gnamitan flehew i Dwata. ¹¹ Salngad déé, yé fye fandamyu gablà di salà, ta mati gamu, bay di Dwata, mto gamu fagu ku Krayst Dyisas.

¹² Taman, nangyu faloh i salà mebe i lawehyu nun fati, tàyu gimen sasè knayè i ungadyu. ¹³ Na nangyu lê blé balù dét alel i lawehyu du gnamit di kimò salà. Bay bléyu i ktoyuu di Dwata, du fye gnamit di tluh nimò, du ta nték gamu di fati. ¹⁴ Nang gamu fafasak di salà, du ta ise i uldin Mosis mebe gamu, bay i kafye Dwata.

Fafasak ato di tluh nimò

¹⁵ Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Mimò ato salà du ta ise uldin mebe gito, bay i kafye Dwata? Là fakay! ¹⁶ Ta gadèyu sa, ku nè i gufafasakyu, yé amuyu. Ku yé nimenyu i salà, fasak gamu i salà, na yé ulêan fati. Ku yé nimenyu i Dwata, yé ulêan, nimòan gamu tluh. ¹⁷ Bay salamat di Dwata du balù fasak gamu i salà di muna, bay ani, ta nimenyu mdà di nawayu i dad tdò ta dnawatyu. ¹⁸ Ta galwà gamu di kagfasakyu di salà, na ta mgimò gamu dad fasak i katluh.

¹⁹ (Mdà di klungay i ungadyu, gnamitgu btal kastulen i to tanà). Di munan, yé gumléyu i ktoyuu di dad magsik na dad sasè nimò. Na fye ku salngad ayé i kabléyu i ktoyuu di Dwata du fye mgimò gamu dad fasak i tluh nimò na i mtiu knayè Dwata. ²⁰ Di tlabo gamu fasak i salà, ise gamu fasak i katluh. ²¹ Nun kè fye gaktuyu mdà di sasè nimòyu di muna

i ta kyàyu ani? Landèan, lo fati. ²² Bay ani, ta galwà gamu mdà di kagfasakyu di salà, na ta fafasak gamu di Dwata. Na yé balas gdawatyu dunan i ktiu, na yé ulèan nawa landè sen. ²³ Du i ulè i kimò salà dunan i fati, bay i tadè blé Dwata dunan nawa landè sen fagu di ku Krayst Dyisas, i Amuto.

7

I guflingen gablà di sagmalay

¹ Dad flanekgu ftoo, di ktoon ta gadèyu i fan-gu man, du ta gadèyu i uldin. Yé klo i uldin mebe dad to di klola mto. ² Kaflingenta dun, i libun nun yaan, man i uldin mnè kenen di lam faelè i yaanan di laman mto. Bay ku ta mati i yaanan, ta galwà kenen di uldin gablà di kaswè yaan. ³ Taman, ku magin kenen di mahal lagi di laman fa mto i yaanan, yé katlo dun lmafà. Bay ku ta mati i yaanan, galwà kenen, na là lmafàan balù ku nun mahal lagi i mwè dun yaan. ⁴ Salngad ayé i gamu kagkah, dad flanekgu. Gablà di uldin, ta mati gamu du glam gamu di laweh Krayst, na ta kenen mfun gamu, dunan i ta mték mdà di fati du fye nun gukmamu Dwata gito.

⁵ Du di lamto lmalò i nimò knalam i ungado, mdà di kgadèto i uldin, baling midul i ayèto mimò sasè. Na yé gugafatto di fati. ⁶ Bay ani, ta galwà ato di uldin du ta là magfasak ato déé. Ta ise labi uldin i lalòto, bay i falami kto blé i Mtiu Tulus.

Uldin na salà

⁷ Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Sasè kè i uldin? Là. Balù do, ku ise mdà di uldin, là dilègu i salà. Ku là man i uldin, “Nang ge mibal,” là gadègu

moon ku sasè i mibal. ⁸ Fagu di uldin, ta tlana i salà mukat i sahal kibal di ktogu. Yé mlé lawil di salà i uldin. ⁹ Do di muna, di lamgu là gmadè i uldin, di fandamgu, mto agu. Bay kanto kel i uldin, ta msut i salà, na ta gadègu mati agu. ¹⁰ Yé gukmamu i uldin moon mlé nawa, bay balingan agu nebe di fati. ¹¹ Du i salà, lnimbangan agu fagu di uldin, na lê fagu di uldin, fnatin agu. ¹² Mtiu i uldin, na i dek i uldin lê mtiau, tluh, na fye. ¹³ Yé kè knayèan man ayé, yé mebe do di fati i fye? Là. Bay gnamit salà i fye mebe fati di do du fye too gadè i glut adat i salà. Taman, fagu di dad dek i uldin, ta too teen ksasè i salà.

I dad sfati di nawa i dad to ftoo

¹⁴ Ta gadèto i uldin, mdà di Dwata, na too fye. Bay do, lo agu btal to fasak di salà. ¹⁵ Là glabatgu i ktogu, du là nimògu i knayègu nimò. Baling yé nimògu i kdee là knayègu. ¹⁶ Taman, ku knanggu i sasè nimògu ani, yé gumite dun na i kafaldamgu tluh i uldin. ¹⁷ Taman, ise ku do i mimò ani, bay i salà mnè di do. ¹⁸ Gadègu landè fye dini di do, dunan di labi ktogu, du balù nun ayègu mimò fye, là gagan-gu mimò dun. ¹⁹ Là sa gimògu i fye kayègu nimò. Yé ta balinggu gimò i sasè là knayègu nimò. ²⁰ Ku nimògu i là knayègu nimò, yé kayègu man, ise ku do mimò dun, bay i salà mnè di do.

²¹ Taman, teen-gu satu gulmalò i ktogu. Ku mayè agu mimò fye, faglad i sasè, na yé balinggu gimò i là knayègu. ²² Mdà di lam i nawagu, too agu mayè di uldin Dwata. ²³ Bay lê dini di do i satu magot, i samfati knayègu, na yé fmasak do di kgis i salà di lam i lawehgu. ²⁴ Too agu magakdo!

Simto falwà do di lawehgu ani i mebe do di fati.
²⁵ Salamat di Dwata du kenen i falwà do fagu di Amuto Dyisas Krayst.

Taman, ani kagkahgu: Dini di fandamgu, nimen-gu i Dwata, bay i lawehgu, nimenan i salà.

8

I to nalak i Mtiu Tulus

¹ Taman, ta landè flayam i dad to ta sasatu di ku Krayst Dyisas. ² Du i kagot i Mtiu Tulus, yé mlé gito nawa fagu di ksasatuto ku Krayst Dyisas, na ta lêan agu falwà di kagot i salà na fati. ³ I là gimò i uldin du mdà di klungay i to tanà, yé nimò Dwata. Nukuman i salàto fagu di kdekan i Ngàan salu dini du fbaling to tanà du fye gafalmon i salà. ⁴ Nimò Dwata ayé du fye gablé i fni i uldin dini di gito i lmalò di knayè i Mtiu Tulus, ise knayè i labi ktoto.

⁵ Nè to lmalò di knayè i labi kton, lo yé fandaman i kdee knayè i labi kton. Bay nè to lmalò di knayè i Mtiu Tulus, lo yé fandaman knayè i Mtiu Tulus. ⁶ I to, lo yé fandaman i knayè i labi kton, yé gugafatan i fati. Bay i to, lo yé fandaman i knayè Dwata, yé gugafatan nun nawan na nun ktanakan. ⁷ Taman, i to, ku lo yé fandaman i knayè i labi kton, knangan i Dwata, du là nimenan i uldin Dwata, na too ti landè kibòan mimen dun. ⁸ I to lmalò di knayè i labi kton, là gaflehewan i Dwata.

⁹ Bay ta là lmalò gamu di knayè i labi ktoydu du ta yé lalòyu i Mtiu Tulus, ku glut ta déé i Tulus Dwata di gamu. Na i to là mnè di kenen i Tulus Krayst, ise kenen nfun Krayst. ¹⁰ Bay ku mnè Krayst di gamu, balù ta mati i lawehyu ulé i salà, bay mto i layefyu

du ta nimò Dwata gamu tluh. ¹¹ Ku i Tulus Dwata ta mték ku Dyisas Krayst ta mnè di gamu, i Dwata ayé lê mlé nawa di dad lawehyu fagu di Mtiu Tulus i mnè di gamu.

¹² Taman, ta landè ktooto lmalò i labi ktoto du ta nsò Dwata ato. ¹³ Du ku yé lalòyu i labi ktoy, yé gukelyu di fati. Bay ku fnatiyu i dad sasè nimò ungadyu fagu di Mtiu Tulus, yé gukelyu di nawa landè sen. ¹⁴ I kdee nalak i Tulus Dwata, yé i dad ngà Dwata. ¹⁵ Du i Tulus blé Dwata di gamu, là nimòan gamu fasak mgikat di klikò, bay nimòan gamu dad ngà Dwata. Na mdà dini, ta fakayto mni tabeng di Dwata di kmanto dun, “E Mà.” ¹⁶ I Tulus ayé sasatu di nawato du fgadèan ta dad ngà Dwata ato. ¹⁷ Du ta ngà Dwata ato, taman gfunto i kdee kafye tagàan di dad ton, na lêto gfun i tagàan di ku Krayst, du ku gagin ato di dad kaflayam Krayst, lê ato gagin di kdatahan.

I kdatah fan kel

¹⁸ Di fandamgu, i kdee kaflayam gnaguto di nawan ani, là gwèan i bong kdatah fite di gito kadang. ¹⁹ I kdee nimò i Dwata, too minit nawala fatan i du Dwata fite i dad ngàan, ²⁰ du i kdee nimò Dwata, ta gakuf di kalmo, ise ku mdà di dale knayè, bay mdà di knayè Dwata. Bay balù ku yé kagakla, nun fandenla, ²¹ kel i du, falwàan i kdee ta nimòan di kagfasakla di kalmo, na gakuf ale di bong kafye gdawat i dad ngà Dwata. ²² Na gadèto i kdee dad nimò Dwata, dmalong di katduk salngad i libun fan sut ngàan. ²³ Na ise ku lo i dad nimò Dwata ayé i dmalong, bay lê man gito i ta gamdawat i Tulusan, dunan i ta funa blé Dwata

gito, du too ato dmalong lamto fatan i ksikof i kafalwàan gito, na i kfalamin i lawehto. ²⁴ Du galwà ato mdà di knun fandento. Bay ku ta sanato teen i fandento, ta là tlo dun fanden, du ta teen. ²⁵ Bay ku fandento i là fa teento, fantahàto nawato fatan dun.

²⁶ Salngad ayé i kibò Mtiu Tulus tmabeng gito di klungayto. Du là gadèto ku dét i gtento fni, taman i Mtiu Tulus tmabeng gito mni di Dwata magin dingasan, na gnamitan i dad talù là gaganto man.

²⁷ Na gadè Dwata i mnè di nawato, na gadèan ku dét fandam i Mtiu Tulus du dnasal Tulus i dad ton di Dwata lmalò di knayèan.

²⁸ Gadèto i kdee gnaguto gnamit Dwata du gamfye di gito i kambong dun nawa, dunan i kdee ta tlo mdà di knayèan. ²⁹ I dad to ta falan nalék, ta lêan tanfing du fye salngad ale di Ngàan du fye i Ngàan mgimò i too twege di kdeela saflanek. ³⁰ Taman, tlo Dwata i dad to ta falan tanfing. Ise ku lon ale tlo, bay lêan ale nimò tluh, na faginan ale di kdatahan.

I kakdo Dwata fagu di ku Krayst

³¹ Du ta gadèto i kdee ayé, dét i gmanto? Du Dwata i msen gito, simto i gmagan falmo gito?

³² Du là klen Dwata i Ngàan, bay balingan blé di fati mdà di kdeeto, baling yé klenan kè di gito i kdee fnito? ³³ Simto i gamlas tmifù i dad to ta nalék Dwata? Dwata man dun landè salàla. ³⁴ Taman, simto i mukum na falmayam dale? Ise ku Krayst Dyisas, du kenen i fafati, na nték, na ditù kenen gsen di kwanan Dwata du mni di Dwata gablà di gito. ³⁵ Dét gmagan samkah gito di kalbong nawa

Krayst gito? Ksamuk kè, ku demen klimah, ku kaflayam, ku kbitil, ku klandè, ku klikò, ku kfati?

³⁶ Salngad ayé i man di Tnalù Dwata,

“Du mdà di ksatumi di ge, fanla gami fnati tnadak du. Yé kibòla gami, salngad dad bilibili fanla tnatê.”

³⁷ Knèan, di lamto gmagu i kdee ani, nun sikof katuto fagu di kambong gito nawa. ³⁸ Du toogu gadè landè balù dét samkah gito di kakdon, balù i fati, demen i lawil, demen dad kasaligan Dwata, demen i dad busaw, demen i kdee di mdu ani, na i dad mkel di fulé du. ³⁹ Na balù di tah kmawang, ku demen di lam i tanà, landè balù dét di kdee nimò Dwata i gmagan samkah gito di kakdo Dwata ta gfunto fagu ku Krayst Dyisas, i Amuto.

9

Dwata na i dad to ta nalékan

¹ Krayst ta mfun do, taman glut i man-gu. Là tmulen agu kéng. I fandamgu tnuyal i Mtiu Tulus, na yé fgadè i là ktulen-gu kéng. ² Too sè klidùgu na malbà nawagu, ³ du mdà di dad flanekegu, dunan i dad Dyu. Yé fandamgu baling fye ku do i falnayam Dwata, na sankahan agu mdà ku Krayst, syan galwà ale dale. ⁴ Dale i bel Israél. Ta ttabò Dwata ale, ta fiten i kdatahan di dale, na ta mimò kenen kasafnè magin dale, na ta blén dale i uldin. Dale gutamdòan i glut kfagu mangamfù di kenen, na ta gdawatla i dad fakangan. ⁵ Dale dad bel Abraham na i dademe gutambulla, na mdà di dad bella, sut Krayst, i Dwata magot kalbong kdee na magdayen kel di landè sen. Amén.

⁶ Ise yé man-gu ku là gdohò i fakang Dwata du là ti kdee bel Israél ngà Dwata. ⁷ Na ise ayé man-gu ku kdee bel Abraham i dad ngà Dwata. Bay yé man Dwata di ku Abraham, “Lo dad bel Isaak i dnilègu belam.” ⁸ Yé gumtatekan i dad to sut di tagnè kagkah i to tanà, ise i dad ngà Dwata. Bay i dad sut mdà di fakang Dwata, dale dnilè dad glut bel. ⁹ Du i fakang Dwata, dunan ani: “Ku ta ftoh i butang, samfulê agu, na mngà Sara lagi.”

¹⁰ Na ise ku lo ayé, bay too midul i kbatengan di ksut i lwe ngà ale Rébéka na Isaak, i gutambulto. ¹¹ Di là fa sut i dad ngà ayé, na taman là fa gamgimò ale fye demen sasè du gdohò i knayè Dwata di kalékan dad to. Ise mdà di nimò, bay mdà di katlo Dwata. ¹² Ta manan di ku Rébéka, “I twege talbahò di twalin.” ¹³ Man i Tnalù Dwata, “Bong nawagu ku Dyékob, tukay nawagu ku Isaw.”

¹⁴ Fakayto man kè là tluh Dwata du nun nungulan? Là. ¹⁵ Du ani man Dwata di ku Mosis, “Kandogu i knayègu kando, na kanbonggu nawa i knayègu kanbong nawa.” ¹⁶ Taman, i kalék Dwata, là fdàan dun di knayè ku demen di nimò i dad to, bay fdàan di kakdon. ¹⁷ Du man i Tnalù Dwata di harì di Idyip, “Ta nimòta ge harì du fye fitegu i kaltulusgu fagu di ge, na fye fdilègu i dagitgu di klamang banwe.” ¹⁸ Taman, kando Dwata i knayèan kando, na fagéngan i knayèan fagéng.

I kalbut na i kakdo Dwata

¹⁹ Keng nun tmimel i man-gu ayé gine, manan, “Kan ku dnuen Dwata i dad to? Nun kè to gamsang di knayè Dwata nimò?” ²⁰ Simto ge kè smumal di Dwata? Lo ge to. I kulang tanà, là fakayan man di

to mifil dun, “Kan ku ani kibòam do?” ²¹ I to mifil kulang, nun ktoon tamngà i tanà nifilan, i satu too mabtas, na i satu, là.

²² Na salngad ayé i nimò Dwata. Yé kayèan, fiten i kalbutan, na fdilèan i kaltulusan di dad to gten falnayam, bay flon fantahà i nawan di dale. ²³ Kayèan lê fite i kdatahan ta kokan di gito dad kandon, dunan i dad to fatlagadan dmawat i kdatahan. ²⁴ Gito i dad to ta tlon, ise ku lo mdà di dad Dyu, bay lê man mdà di dad ise Dyu. ²⁵ Ani manan di libru Hosiya,

“Dnilègu dad togu i ise dad togu di muna, na lêgu kanbong nawa i dad to là kanbonggu nawa di muna.

²⁶ Na i dad to di banwe gumanan dun dale, ‘Ise dad tota gamu,’ bay ani, ta tlo ale dad ngà i mto Dwata.”

²⁷ Ani lê fgadè Isaya gablà di dad bel Israél, manan, “Balù ku yé kdee dad bel Israél salngad falak di kilil mahin, bay là dee i galwà. ²⁸ Too mlal gdohò i kablé Dwata i ukuman di klamang banwe.”

²⁹ Too gdohò i fala man Isaya,

“I Amu too maltulus, ku sandulèan falmo i dad belto, ta salngad ato moon di Sodom na Gomora.”

I to ftoo, ta tluh di kite Dwata

³⁰ Taman, ani i fakayto man. I dad to ise Dyu là fakgis mngabal i katluh di kanfe Dwata, baling gamdawat fagu di kaftoo. ³¹ Bay i dad Dyu fakgis du fye mgimò ale tluh fagu di kimen i uldín, baling dale là gamdawat katluh. ³² Kan? Du i kafakgisla,

là fdàla dun di kaftoo, bay di fye nimò. Gsungkul ale di batu, ³³ du yé man di Tnalù Dwata, “Kahgu di Sayun i satu batu gugsungkul i dad to, i batu gafaglakob dale. Bay i ftoo di kenen, là gsalan.”

10

¹ E dad flanekgu, yé too kayè i nawagu galwà i dademegu Dyu, na fakgisgu ale dnasal di Dwata. ² Balù do, gadègu too ale mayè lmalò di Dwata, bay i klalòla, là fdàla dun di too glut tdò. ³ Là gadèla i kfagu Dwata mimò dad to tluh. Yé balingla gnamit i dale kfagu. Taman, là lmalò ale di kfagu Dwata mimò dad to tluh. ⁴ Du Krayst ta dmohò i uldin du fye i kdee ftoo, mgimò tluh di kanfe Dwata.

I kagalwà fakay gfun balù simto dun

⁵ Ani i sulat Mosis gablà di dad to mayè mgimò tluh fagu di kimenla i uldin, “Nè to mimen man i uldin, klonto lmalò dun.” ⁶ Bay ani man i Tnalù Dwata gablà di dad to mgimò tluh fagu di kaftoo, “Nang man nawam, simto i myak di langit du fye neben Krayst tufa?” ⁷ “Na nang man nawam, simto i tufa di Hadis du fye ntékan Krayst mdà di fati?” ⁸ Bay ani i manan, “Mdadong di ge i Tnalù Dwata du déé di salékam na di nawam.” Yé kayèan man, i Tnalù tdòmi gablà di kaftoo. ⁹ Galwà ge ku tulenam Dyisas i Amu, na fantoom mdà di nawam ta nték Dwata kenen di fati. ¹⁰ Du mdà di nawato i kaftooto, na yé uléan ta tluh ato di kanfe Dwata na ta galwà ato du tulento i fantooto. ¹¹ Du yé man di Tnalù Dwata, “I ftoo di kenen, là gsalan.” ¹² I kdee glam dini, du landè gusahal i dad Dyu na i dad ise

Dyu. Du i Dwata, Amu i kdee, kenen mlé kafye di kdee tamlo di kenen. ¹³ Du ani man di Tnalù i Dwata, “I kdee tamlo di dagit i Amu, galwà ale.”

¹⁴ Bay dét kibòla tamlo di kenen ku là ftoò ale? Na dét kibòla ftoò ku là lingela i Tnalù Dwata? Na dét kibòla lminge ku landè tamdò dun di dale?

¹⁵ Na dét kibò katdò i Tnalù Dwata ku landè mdek to tamdò? Man i Tnalù Dwata, “Too fye mite i dad to tamdò i Fye Tulen.” ¹⁶ Bay nun là dmawat i Fye Tulen, salngad i man Isaya, “Simto ftoò di tdòmi?”

¹⁷ Taman, yé gumdà i kaftoo di kaflinge i Fye Tulen fagu di katdò gablà ku Krayst.

¹⁸ Bay nun snalekgu. Glut kè, là lingela i tdò? Yé man i Tnalù Dwata ta lingela, “Ta gafat di klamang banwe i talùla, na i tdòla.”

¹⁹ Ani lêgu snalek. Là kè galmabat i dad to Israél? Tmimel Mosis fagu di Tnalù Dwata, manan, “Gnamitgu dad to là fakay matlo satu banwe du fye mafè nawayu dale, na fagu di kakdogu i dad to landè gnadè, nimògu i kalbutyu dale.”

²⁰ Na là likò Isaya tmulen i man Dwata ani, “I dad to là mngabal do, ta teenla agu. Ta fite agu di dad to là smalek gablà di do.”

²¹ Bay ani man Isaya fagu di Tnalù Dwata gablà di dad bel Israél,

“Kat du, sigigu mni di dad to là mimen na magéng ulu fye fdadong ale di do.”

11

I kakdo Dwata di dad to Israél

¹ Taman, lêgu snalek. Ta knang Dwata kè i dad Dyu? Là! Balù do, to Israél agu, na satu bel

Abraham, na tubad Bénhamin. ² Là ti knang Dwata i dad to ta nalékan mdà di kagathùan. Gadèyu i man di Tnalù Dwata gablà di ku Ilaydya di ktulenan di Dwata i sasè nimò dad to Israél. ³ Man Ilaydya, “E Amu, ta fnatila i dad tugadam na ta lanbàla i dad gudamsù di ge. Ta lo do i tagak, na kayèla agu fnati.” ⁴ Na dét i timel Dwata di kenen? “Ta nun fitu libu dad lagi nahalgu i là mangamfù ku Baal, i ise glut dwata.” ⁵ Na lê salngad ayé i mkel di mdu ani. Nun, là dee, i nalék Dwata mdà di kakdon. ⁶ Yé gufdà Dwata i kalékan dale mdà di kakdon, ise di nimòla. Du ku yé gufdàan dun di nimòla, ise untù kakdo.

⁷ Taman, dét i fakayto man? Là kdee dad to Israél mite i fanngaballa, bay lo tukay i ta nalék Dwata. I dademe, là falningela i katlo Dwata. ⁸ Salngad i man di Tnalù Dwata,

“Fkifuh Dwata i fandamla, na kel di mdu ani, là mite ale, na là lminge ale.”

⁹ Na man Dabid,

“Magliman ale moon di kdee kanbayan i nawala. Glakob ale moon, na falnayam. ¹⁰ Butè ale moon du fye là mite ale, na mbaling ale bukug kel di landè sen.”

¹¹ Lê nun snalekgu. Di kaglakob i dad Dyu, ta malmo ale kè? Là! Mdà di kafagsalàla, baling yé gamdawat kagalwà i dad ise Dyu, du fye mafè nawa dad Dyu dale. ¹² Ku mdà di kagsalà i dad Dyu, gamdawat kafye i dad to di klamang banwe, na i kgawagla di Dwata gamlé kafye di dad ise Dyu, midul déé i kafye gdawatla ku ta sikof kasfulê i dad Dyu.

Kagalwà i dad ise Dyu

¹³ Ani man-gu di gamu dad ise Dyu. Fasalamat agu di Dwata du dekan agu tamdò di gamu, ¹⁴ du fye mafè nawa i dademegu Dyu, na nun di dale mgebegu di kagalwà. ¹⁵ Du ku fagu di knang Dwata dale, yé gumdà dad ise Dyu safye di Dwata, dét kè i uléan ku ta dnawatan ale? Salngad ku ta banlén lawil i dad to ta mati.

¹⁶ Ku mtiu i tnanin tiles fan dsù di Dwata, lê mtiu sa i kalbongan. Na ku mtiu i dad dalil i kayu, lê mtiu sa i dad fangan.

¹⁷ Ta kanlang i dademe dad fanga mdà di olib ta fele, na tugad dini i fanga mdà di kayu tadè tmabò. Gamu dad ise Dyu, salngad ayé kagkahyu, du ta gdawatyu i kafye gfun i dad Dyu. ¹⁸ Taman, nangyu nadoy i dad fanga ta kanlang. Kan ku fagdag gamu? Lo gamu fanga. Ise gamu mlé lawil di dalil, bay i dalil i lmawil gamu. ¹⁹ Bay keng manam, “Hee, bay ta kanlang i dad fanga ayé du fye nun gugagotgu.” ²⁰ Too ayé, kanlang Dwata ale du là ftoo ale, bay gamu, sana kdééyu mdà di kaftooyu. Taman, nang gamu fdatah. Gten ku likò gamu. ²¹ Ku là knabas Dwata i dad tagnè fanga, baling ge kè i knabasan? ²² Dini gumiteto dun i kakdo Dwata na i klabèan. Flabè kenen di dad to kanlangan ayé, bay kandon gamu ku fles gamu mnè di kakdon. Na ku là, lêan gamu kanlang. ²³ Na ku ftoo dad Dyu, lêan ale tugad samfulé di gumdàla, du i Dwata, gaganan mimò ani. ²⁴ Gamu dad ise Dyu salngad di fanga olib tadè tmabò tugad di olib fele, balù ku mahal i gamu kagfele. I dad Dyu, salngad ale di olib fele.

Midul klahil Dwata tmugad dad fanga ta kanlang di tagnè foonla.

I kakdo Dwata di kdee dad to

²⁵ Dad flanekgu, kayègu fgaè di gamu i là fa fgaè Dwata di munan du fye là fandamyu ku too gamu gmadè. Di bang ani, nun dad Dyu magéng ulula, na là ftoo ale, bay ftoo ale kadang di satu du. Bay silang ale ftoo ku i kdee dad to ise Dyu ta fala nalék Dwata, ta sdulé ale ftoo. ²⁶ Ani kibò i kdee bel Israél galwà. Yé man Tnalù Dwata,

“I Falwà kel mdà di Sayun du nwèan i kdee sasè mdà di bel Dyékob. ²⁷ Yé klogu dmohò i kasafnèmi ku ta flanasgu i dad salàla.”

²⁸ Mdà di knang i dad Dyu i Fye Tulen, mgimò ale dnuen Dwata du fye nun orasyu gamu dad ise Dyu galwà. Bay mdà di kalék Dwata dale, là mgilih i kalbong nawan dale du mdà di dad gutambulla.

²⁹ Du là ti tanlas Dwata i fandaman gablà di dad to ta nalékan na banlén kafye. ³⁰ Gamu dad ise Dyu, là mimen gamu di Dwata di munan, bay ani, ta kando Dwata gamu mdà di là kimen i dad Dyu.

³¹ Salngad déé, là mimen i dad Dyu di oras ani du fye too fite Dwata i kakdon dale salngad i ta kfiten dun di gamu. ³² Du nimò Dwata i kdee dad to magéng du fye nun kfagun fite i kakdon di kdeela.

I kdayen di Dwata

³³ Tay kalbong i kafye Dwata! Tay kngalam i kfulungan na i gnaèan! Landè to gmadè i fnaleh nawan. Na landè to galmabat i dad kfagun. ³⁴ Man i Tnalù Dwata,

“Simto gmadè i fandam Dwata? Simto gmagan famngewe kenen? ³⁵ Simto gmagan mlé kenen i balù détan du fye bnalasan?”

³⁶ Du kenen mimò i kalbong kdeen, na mlawil kalbong kdee fagu di kenen, na kenen mfun kalbong kdee. Lo kenen i magdayen kel di landè sen. Amén.

12

Kablé i ktoto di Dwata

¹ Taman, dad flaneke, mdà di bong kakdo Dwata di gito, yé fnigu di gamu, bléyu i ktoyuu di kenen salngad i mto dsù mtuu na gamflehw di kenen, du ani i gten kfangamfù. ² Nangyu nagin ingok i banwe ani, bay fafalamiyu i ktoyuu fagu di kafatlasuu i fandamuu di Dwata, du fye gadèyu ku détt i fye na sikof knayè Dwata.

³ Na mdà di kafye blé Dwata di do, ani man-gu di kdeeyu. Nangyu fandam ku mdatah gamu di glut kagkahyu, bay fdanàyu kafdamuu i ktoyuu glalò di kalbong i kaftoo blé Dwata di gamu. ⁴ I laweh, dee alelan, na sahal nimò i kat satu. ⁵ Na lê salngad ayé i gito kagkah. Balù ku dee ato, lo satu laweh guglamto di ksatuto ku Krayst, na kat satu di gito nun alel di dademe. ⁶ Taman, gtento gnamit i sahal gnagan blé Dwata mdà di kafyen di gito. Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmugad i ta fgaè Dwata, nimòto ani glalò di kaftooto. ⁷ Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmabeng, bléto i ktoto di ktabeng. Ku yé gnaganto tamdò, bléto i ktoto di katdò. ⁸ Ku yé gnagan blé Dwata gito tamgal nawa i dademe, tooto blé i ktoto déé. Ku yé gnagan blé Dwata di gito mlé, fye ku mdà di klaan nawa i kabléto. Ku yé

gnagan blé Dwata di gito mebe, fandufto i kebetu. Ku yé gnagan blé Dwata di gito kamdo, too ato flehew di kimòto dun.

⁹ Tooyu fdà di nawayu i kasakdoyu. Knagolyu i sasè, na lalòyu i fye. ¹⁰ Too gamu salbong nawa du ta saflanek gamu di ku Krayst, na too gamu safè. ¹¹ Falgad gamu, na nang gamu falweh. Finityu nawayu mimò fye di Amuto. ¹² Too gamu flehew du nun fandyu. Fantahàyu i nawayu di dad kaflayam gafat di gamu, na too gamu fduf dmasal. ¹³ Numunyu i dad to ftoo mnè di klandè, na nafèyu i dad to magu slob di gumnèyu.

¹⁴ Dmasal gamu di Dwata fye banlén kafye i dad to falmayam gamu. Dnasalyu ale, na nangyu ale falnagi. ¹⁵ Flehew gamu magin di dad to lehew, na mngel gamu magin di dad to mngel. ¹⁶ Sanngadyu i nawayu. Nang gamu fdatah, bay dnawatyu i dad mdanà nimò. Nangyu fandam ku too gamu fulung.

¹⁷ Ku nun to famsasè gamu, nangyu bnalas sasè. Bay yé nimòyu i fye di mata i dad to. ¹⁸ Nimòyu i sen gaganyu safye di dademe to. ¹⁹ Dad flanekgu, nangyu bnalas sasè, bay bayàyu di Dwata i malas, du man di Tnalù Dwata, “Man i Amu, do i malas.” ²⁰ Bay lalòyu i man di Tnalù Dwata, “Ku bitil i dmuen ge, fankaanam, ku malinum kenen, finu-mam.” Du fagu déé, myà kenen di sasè nimòan. ²¹ Nang ge fafisan di sasè, bay fnisanam i sasè fagu di fye.

13

Nafèto i dad ganlal di gubirnu

¹ Là fakay ku là fdanàto i ktoto di dad ganlal di gubirnu. Yé gumdà i kdee glal di Dwata, na i dad to nun glal, yé kagdàan di Dwata. ² Taman, i to kamnang i ganlal, ta lêan knang i fdak Dwata. Na nè i to mimò ayé, ta gafnin i flayam di kton. ³ I dad to mimò tluh, là gten ale likò di dad ganlal. Yé gten likò, i dad to mimò sasè. Taman, fanyem nimòam du fye là likò ge di dad ganlal, bay balingla ge dag. ⁴ Du i dad ganlal, dale snalig Dwata mimò i gamfye di gamu. Bay ku sasè nimòyu, gten gamu likò di dale, du dale i falmayam gamu. Du dale i lê snalig Dwata falmayam i dad to mimò sasè. ⁵ Taman, là fakay ku là nimenyu i dad ganlal, ise ku lo mdà di klikòyu i kalbut Dwata, bay lê fye landè kalngawèyu.

⁶ Ani sa duenyu mayad dad buhis, du i dad ganlal, talbahò ale di Dwata du nimòla i dale ael. ⁷ Taman, bnayadyu i kdee buhis, na nafèyu na dagyu i dad ganlal.

I kasakdo

⁸ Nangyu flo ku nun utengyu. Bay i uteng landè kti dunan i kasakdo. Nè i to lmalò ani, ta gimenan i uldin. ⁹ Ani man i uldin, “Nang ge lmafà, nang ge manò, nang ge tmaku, na nang ge mibal.” I kdee ani na i dademe, glam di lo satu uldin, “Kanbongam nawa i dademe to salngad kakdom i ktom.” ¹⁰ I to kambong nawa di dademen to, là ti glasan mimò sasè di dale. Taman, i kakdo, yé gugdohò i uldin.

¹¹ Too fye ku nimòyu ayé du ta gadèyu ku dét kagkah i banwe di mdù ani. Taman, mukat gamu du ta too mdadong i kagalwàyu, mas mdadong

fa di katbùyu ftoo. ¹² Ta fan mlius i kifuh, na ta mdadong i flafus. Taman, knangto i dad nimò nfun i kifuh, na nwèto i kdee gnamit di kasfati, du gamu dad sundalu nfun i lwa. ¹³ Tooto fanye baluto du gito dad to ta mnè di lwa. Nangto mimò sasè di kaflehewto, nang ato magin di dademe magyà nimò, nang ato sbalew, na nang ato mafè nawa. ¹⁴ Bay fnèyu i Amuto Dyisas Krayst di ktoyuu, na nangyu banlé dalan i sasè, tàyu gimen knayè i ungadyu.

14

I dad mlungay di kaftoo

¹ Dnawatyuu i mlungay di kaftoo, na nangyu sangil. ² Nun dad ftoo fakay kmaan balù dét uten dun, bay i dad mlungay di kaftoo, lo yé knaanla gulay. ³ I to kmaan balù dét uten dun, là fakayan nadoy i to lo kmaan gulay. Na i to lo kmaan gulay, là fakayan nukum i to kmaan balù dét uten dun, du dnawat Dwata ale. ⁴ Simto mlé ge kdatah mukum di fasak i dademe to? Lo yé nun ktoo mukum kenen i Amun, ku gimòan i dad fimò kenen, ku demen là. Na gtadag kenen, du i Amu i tmabeng dun.

⁵ Nun dad to, yé fandamla na nun du mas mabtas di dademe du, na nun dad to, yé fandamla salngad kabtas i kdee du. Bay kat satu to, nun ktoon malék ku nè i fabtasan. ⁶ Nè to fabtas i satu du, nimòan ayé du mdà di kafèan i Amuto. Nè to kmaan balù dét uten dun, lêan nimò ayé du mdà di kafèan i Amuto du fasalamat kenen di Dwata. Na nè to lo kmaan gulay, lêan nimò ayé du mdà di kafèan i Amuto du lê kenen fasalamat. ⁷ Landè

balù satu di gito mangfun i kton, balù mto kenen, ku demen mati. ⁸ Du ku mto ato, Dwata mfun gito. Na ku mati ato, lê Dwata mfun gito. Taman, mto ku demen mati, Dwata mfun gito. ⁹ Du ani duen Krayst fafati na lê mték du fye mgimò kenen Amu di dad mto na dad ta mati. ¹⁰ Ge i lo kmaan gulay, kan ku nukumam i kmaan balù dét uten dun? Na ge i kmaan balù dét uten, kan ku nadoyam i to lo kmaan gulay? Du i kdeeto tadag di kanfe Dwata du nukuman ato. ¹¹ Du man di Tnalù Dwata, “Do i mto Dwata, taman too ti glut, lkuad i kdee dad to, na dnìlèla do i Dwata.

¹² Taman, kat satu di gito, tnmèlan di Dwata i kdee ta nimòan.

Nang gamu mimò gumsamuk nawa i dademeyu

¹³ Taman, ta nang ato sukum. Na yé fye, nangto mimò balù dét gumdà i flanekto gamsalà. ¹⁴ Mdà di ksatugu di Amuto Dyisas, ta toogu gadè landè uten ku magsik di kite Dwata. Bay ku yé kafdam i to dun, magsik i satu uten, magsik ayé di kenen. ¹⁵ Taman, ku yé gumdà i flanekam malmo du mdà di uten knaanam ayé, landè kakdom dun. Ta fafati Krayst di kenen, taman nangam falmo kenen lo mdà di uten. ¹⁶ Nangam nimò gumaslen i man nawam fye di ge. ¹⁷ Du ise ku yé mabtas di kagot Dwata i kakaan na kinum, bay lo i katluh, i ktanak nawa, na i klehew blé Mtiu Tulus. ¹⁸ Na ku salngad ayé klalòto ku Krayst, too lehew Dwata meye gito, na dag i kdee dad to ato.

¹⁹ Taman, tooto fan-gal mimò i dad gamlé ktanak na kbagal di kat satu. ²⁰ Nangam lanbà i nimò Dwata fagu di knaanam. Landè knaan

sasè di Dwata, bay yé sasè ku gamsalà i flanekam mdà di knaanam. ²¹ Là fye kmaan karni, ku demen minum i gamlangal, ku demen mimò balù détan ku gamfalmo i flanekam. ²² Taman, ku dét kaftoom gablà di dad tdò ani, lo ge na Dwata i sgadè. Nun kafye i to là msamuk i fandaman di kimòan i kdee nagin nawan. ²³ Bay ku kmaan kenen, blaam lwe nawan, nukum Dwata kenen, du i kakaanan là fdàan dun di kaftoon. Na i nimò là mdàan di kaftoo, salà.

15

Tnabengto i dad to mlungay

¹ Gito dad to ta kamgis di kaftoo, tnabengto i dad mlungay mebe i dad klidùla. Na nangto lo nimò i gamfye di gito. ² Yé gten nimòto, flehew di dademeto ftoo du yé gamfye di dale du fye mbagal ale di kaftoola. ³ Du là flehew Krayst i kenen kto, bay man i Tnalù Dwata, “Do gugtadè i kdee ktalùla sasè di ge.” ⁴ Du i kdee mnè di Tnalù Dwata, ta gsulat du fye matdò ato, na fagu déé, gamdawat ato fanden fagu di ktahà nawa na di kinit nawa blé i Tnalù Dwata di gito. ⁵ Dwata gumdà i ktahà na kinit nawa. Mulà moon banlén gamu gnagan samsatu i fandamyu fagu di klalòyu ku Krayst Dyisas, ⁶ du fye masasatu i kdeeyu dmayen di Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst.

Kgafat i Fye Tulen di dad ise Dyu

⁷ Taman, too gamu sdawat salngad i kdawat Krayst gamu, du fye magdayen i Dwata. ⁸ Du ani man-gu di gamu. Dek Krayst di dad Dyu du fye fiten i kagsalig Dwata dmohò i dad fakangan di

dad gutambulla, ⁹ na fye dnayen i dad ise Dyu i Dwata du mdà di kakdon. Du man i Tnalù Dwata, “Taman, fasalamat agu di ge di bleng i dad ise Dyu. Lmingag agu dmayen i dagitam.”

¹⁰ Na lê man i Tnalù Dwata, “Flehew gamu, ise Dyu, magin di dad to nalék Dwata.”

¹¹ Na lê man i Tnalù Dwata, “Gamu dad ise Dyu, dnayenyu i Amu. Ikdeeyu dad to, tooyu kenen dnayen.”

¹² Na lê man Isaya, “Kel i satu bel Dyési. Yé duenan sut du kenen magot i dad ise Dyu, na mgimò fandenla.”

¹³ Dwata gumdà i fanden. Mulà moon fananòan gamu i kdee klehew na ktanak nawa fagu di kaftooyu di kenen, du fye midul kbagal i kafdenyu fagu di gnagan i Mtiu Tulus.

I duenan too minit i ksulat Pol

¹⁴ Dad flanek, ta toogu gadè na ta fnò gamu kafye, na kdee kaglabat, na ta fakay gamu satdò.

¹⁵ Bay too minit i ksulatgu ani gablà di dad fafal-damgu gamu. Yé duenan minit du mdà di kdatah blé Dwata do, ¹⁶ du fye mgimò agu snalig Krayst Dyisas di dad to ise Dyu. Salngad agu di dad to mnè di bleng i Dwata na dad to du tdògu i Fye Tulen mdà di Dwata di dad ise Dyu fye mgimò ale dsù gten dnawat Dwata du ta tanfing i Mtiu Tulus. ¹⁷ Taman, mdà di ksasatugu ku Krayst Dyisas, fakaygu dag i ta nimògu di Dwata. ¹⁸ Là likò agu tmulen i ta man Krayst na i dad nimòan fagu di do di kebegu i dad ise Dyu lmalò di Dwata fagu di ktalùgu, ¹⁹ na lê fagu di dad tnikeng, na dad ilè, na lê man di gnagan i Tulus Dwata. Taman, di

kagugu mdà di Dyérusalém kel di Ilirikum, ta too sikof i katdògu i Fye Tulen gablà ku Krayst. ²⁰ Yé knayè nawagu, tdògu i Fye Tulen di dad banwe là fa lminge gablà ku Krayst du fye là baling agu fdak gumnè di ta gufdak dademe. ²¹ Yé man i Tnalù Dwata,

“Mite i là fa tnulen di munan gablà di kenen, na galmabat i dad là fa lminge gablà di kenen.”

I fandam Pol lmauy di Roma

²² Taman, ta dee dulêgu fan salu déé di gamu, bay dee gamblabal do. ²³ Bay ani, du ta fnge i nimògu di dad banwe dini, na du ta mlogu mayè lmauy gamu, ²⁴ taman, yé kayègu nimò ani, du fye site ato là mlo di kagugu salu ditù di Éspanya du fye sgalak ato kel di kabsol i nawagu, na lêgu kayè ku begyu agu ttabeng di kaflesgu gatù. ²⁵ Bay funagu salu di Dyérusalém du tundagu i tabeng di dad to ftoo ditù. ²⁶ Du too lehew i dad simbahan di Masidunya na Akaya di ktabengla i dad to ftoo mnè di klimah di Dyérusalém. ²⁷ Mdà di dale i nimòla ayé, na lê gten ale ttabeng i dad to ayé. Du i dad ise Dyu, ta nun alella di dad knun gdawat i dad Dyu di kaftoo, taman yé gten ku lê nun alel dad Dyu di knun di tah tanà gfun dad ise Dyu. ²⁸ Ku ta tundagu i tabeng na ta blégu di dale, ta kdàgu salu ditù di Éspanya, na magu agu déé di gamu. ²⁹ Fantoogu ku ta salu agu déé di gamu, nun dad kafye nimò Krayst di gito.

³⁰ E dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto Dyisas Krayst na di kakdo blé i Mtiu Tulus, mni agu di gamu, tooyu agu ttabeng dmasal. ³¹ Dmasal gamu du fye kanlung Dwata agu mdà di dad là

ftoo ditù di Dyudiya, na dnawat dad to Dwata di Dyérusalém i nimògu. ³² Taman, ku mayè Dwata, lehew agu salu déé di gamu, na ftud agu di safédyu. ³³ Mulà moon i Dwata gumdà i ktanak magin gamu. Amén.

16

Dad kumusta Pol

¹ Fdilègu di gamu i flanekto libun Fibi, i tmabeng di simbahan di Sinkriya. ² Di dagit i Amuto, dnawatyu kenen du yé gten nimò i dad to ta nfun Dwata, na ttabengyu kenen di dad kalnidùan, du ta dee to gtabengan, na balù do, ta lêan agu gtabeng.

³ Febegu kumusta di dale Prisila na Akwila, i dademegu mimò i nimò Krayst Dyisas. ⁴ Gatlagad ale fafati mdà di kakkola do. Ise ku lo do fasalamat di dale, bay lê man dad simbahan i dad ise Dyu. ⁵ Lêyu man “kumusta” di dad ftoo gal smimba di gumnè ale Prisila.

Manyu “kumusta” di demegu skalak Ipinitu, i too tnanin to ftoo ku Krayst di kabal Asya. ⁶ Kumusta di ku Méri, i too fduf tmabeng gamu. ⁷ Kumusta di ku Androniku na Dyunya, i dademegu Dyu gagin do blanggù. Too dilè dad to dek Dyisas Krayst ale, na muna ale di do ftoo. ⁸ Kumusta di ku Ampliyatu, i too demegu skalak di kaftoo di Amuto. ⁹ Kumusta ku Urbanu, i demegu mimò i nimò Krayst, na di ku Istaki, i demegu skalak too mabtás. ¹⁰ Kumusta di ku Apilis. Ta too teen i kimenan ku Krayst. Na kumusta di familya Aristobulu. ¹¹ Kumusta ku Hérodyun, i Dyu

salngad do, na di dad flanekto ftooo glam di familia Narsisu. ¹² Kumusta di ku Trifina na Trifusa, i mimò i nimò Amuto, na lê man di ku Pirsida, i flanekgu kanbonggu nawa ta bong mgimòan. ¹³ Na kumusta di ku Rufu, i fduf snalig i Amuto, na di yêan gal mifat do salngad i ngàan. ¹⁴ Kumusta ku Asinkritu, Fligunti, Hirmis, Patroba, Hirma, na di kdee dad flanekto ftooo déé di safédla. ¹⁵ Kumusta di ku Filulugu na Hulya, Néryu, na i libunan, na lê man di ku Olimpa, na di kdee dad to ftooo magin di dale.

¹⁶ Fiteyu di kdee dademeyu ta ftooo i mtuu kak-doyu dale. I kdee dad simbahan nfun Krayst febe kumusta di gamu.

I gusen flau Pol

¹⁷ Dad flanek, ani toogu fni di gamu, mantay gamu, na niwasyu i dad to gumdàyu masgalel na smamuk i kaftooyu, na i là mimen di tdò ta dnawatyu. ¹⁸ Du i dad to salngad ayé, là nimenla i Amuto Krayst, yé lola nimen i knayè iballa. Fagu di mganag na di fye kastulenla, fan-gawla dad to kulang gnadè. ¹⁹ Too agu lehew gablà di gamu du ta dilè i kdee i kafye baluyu. Yé kayègu ku too gamu fulung mimò fye, na ku là fulung gamu mimò sasè. ²⁰ Di là mlo ani, Dwata gumdà i ktanak nawa, fnisanan Satanas, na kahan di dungan falel bliyu.

Mulà moon ku magin di gamu i kafye i Amuto Dyisas.

²¹ “Kumusta gamu,” man Timoti, i tmabeng do di nimò Dwata, na lê man Lusyu na Dyason, na Sosipatru, i dademegu Dyu.

²² Do, Tértyu i fsulat Pol ani lê febe “Kumusta” di gamu di dagit i Amuto. ²³ Yé man Gayus, “Kumusta gamu.” Kenen gal gutadègu na mifat do, na lê kenen mfun gumnè gustifun i dad to ftoo. Na lê kumusta mdà di ku Irastu, i gal magot filak di syudad, na i flanekto Kwartu.

I dasal di gusen i sulat ani

²⁴ Mulà moon magin di kdeeyu i kafye Amuto Dyisas Krayst. Amén. ²⁵ Dnayento i Dwata! Gaganan fambagal gamu fagu di Fye Tulen tdògu gablà di ku Dyisas Krayst, na fagu di kaglut ta fgadèan ani i funan buni di ta too mlo. ²⁶ Bay ani, ta too mefe i kaglut ayé di kdee banwe fagu di sulat i dad tugad Dwata du yé dek i too maltulus Dwata du fye ftoo i kdee, na mimen ale. ²⁷ Dnayento i too maltulus Dwata fagu di ku Dyisas Krayst kel di landè sen. Amén.

I Falami Kasafnè (New Testament)

New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Koronadal

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a